

Завдання
II етапу олімпіади з української мови та літератури
7 КЛАС

1. Запишіть транскрипцією слова:
*означення, люди, галявина, обов'язок, міць.*5 Б.
2. Утворіть прикметники від слів:
*тиждень, проїзд, честь, пестити, серце, масло, контраст, баласт, хвастати, щастя.*5 Б.
3. Чим відрізняється балада від казки? Наведіть приклади.5 Б.
4. Визначте елементи сюжету улюбленої української літературної казки.5 Б.
5. Напишіть невеличкий твір-опис історично важливого місця для Вашого міста (села або селища). Використайте при цьому епітети і прийом персоніфікації.30 Б.

Загальна кількість балів – **50.**

Завдання
II етапу олімпіади з української мови та літератури
8 КЛАС

1. Запишіть транскрипцією слова:
*трудиться, юність, щільність, Фінляндія, хмариться.*5 Б.
2. Запишіть українською мовою іншомовні слова:
*директор, антибиотик, Аргентина, атеизм, дезориєнтація, Мадрид, дизель, соціолог, Занзибар, кипарис.*5 Б.
3. Чим відрізняється прислів'я від приказок? Наведіть приклади.5 Б.
4. Що позначає вираз «езопова мова»? Наведіть приклад.5 Б.
5. Напишіть невеличкий твір-роздум за темою «Усна народна творчість – нетлінний скарб народний».30 Б.

Загальна кількість балів – **50.**

Завдання
II етапу олімпіади з української мови та літератури
9 КЛАС

1. Випишіть прикметники, від яких можна утворити ступені порівняння; утворіть їх усіма можливими способами.

Теплий, бабусин, високий, дерев'яний, мертвий, влучний, милий, горбатий, масовий, ялинковий.

5 Б.

2. Поставте іменники в родовому відмінку однини:

тракторист, горобець, степ, Лондон, Красний Лиман, Донець, інвентар, Сиваш, метр, Байкал.

5 Б.

3. Оберіть жанр «Енеїди». Подайте літературознавче визначення.

А. бурлескно-травестійна поема

Б. епічна поема

В. героїчна поема

Г. історична поема.

5 Б.

4. Який художній прийом М. Рильський використав у рядках? Подайте літературознавче визначення.

Твій погляд, ніби пролісок несмілий,

Немов трава, що зеленить граніт,

Неначе спогад нерозумно-милий...

5 Б.

5. Напишіть невеличкий твір-роздум за темою «Моя улюблена книжка».

30 Б.

Загальна кількість балів – **50**.

Завдання
II етапу олімпіади з української мови та літератури
10 КЛАС

1. Для правопису важливо вміти розрізняти складні сполучники і однозвучні поєднання інших частин мови. Ураховуючи це, запишіть правильно речення.

1. *Як (би) я була зіркою в небі, я б не знала ні туги, ні жалю. (Леся Українка)*
2. *Блискавки тримав поет в руці – то (ж) блискавки він кидав і з трибуни (П. Тичина)*
3. *Хотіла б я піснею стати у сюю хвилину ясну, що (б) вільно по світі літати... (Леся Українка)*
4. *Де б він не був, що (б) з ним не трапилося, звикнув ніколи не схиляти голову. (Петро Панч)*
5. *Вітри проспівують над хвилями нив про (те), як в негоду він край боронив. (П. Усенко)*

5 Б.

2. Визначте тип односкладних речень.

1. *Шилом моря не нагрієш. (УНТ)*
2. *Страждаю, мучусь, і живу, і гину, благословляю біль твоїх тенет. (Ліна Костенко)*
3. *Писати тільки правду (О. Довженко)*
4. *Не треба думати мізерно (Ліна Костенко)*
5. *На другий день тільки про це й говорили. (О. Довженко)*

5 Б.

3. Оберіть жанр твору Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Подайте літературознавче визначення, обґрунтуйте власну думку.

<i>А. героїчний роман</i>	<i>Б. соціально-психологічний роман</i>
<i>В. історичний роман</i>	<i>Г. психологічний роман.</i>

5 Б.

4. Окресліть проблематику драми-фесрії Лесі Українки «Лісова пісня». Обґрунтуйте свою думку.

5 Б.

5. Напишіть твір-роздум за темою «Слово о полку Ігоревім...» – величний літопис двох братніх народів»

30 Б.

Загальна кількість балів – **50.**

Завдання
II етапу олімпіади з української мови та літератури
11 КЛАС

1. Вставте розділові знаки у безсполучникових складних реченнях.

1. *Пан гуляв у себе в замку у ярмі стогнали люди. (Леся Українка)*
2. *Не зоря ясна темної ночі в небі грає дівоча врода нестить та гріє похмуру душу! (Панас Мирний)*
3. *Повіяв вітер по долині пішла дібровою луна. (Тарас Шевченко)*
4. *Отакий і рости, сину, цікавий до всього життя треба знати. (А. Головка)*
5. *Навкруги тиша скрізь ясно з поля вітерець віє з гаїв холодок дише. (Марко Вовчок)*

5 Б.

2. Запишіть прізвища українською мовою.

Беляев, Алексеев, Достоевский, Галицин, Чичиков, Алферова, Сенникова, Гагарин, Голиков, Менделеев.

5 Б.

3. Перелічите відомі твори Бориса Грінченка для дітей. Проаналізуйте один з них.

5 Б.

4. Перелічите визначальні риси реалізму. Хто з українського письменства став яскравим представником цього літературного напрямку?

5 Б.

5. Напишіть твір-роздум за темою «Що для мене містить послання Тараса Шевченка «І мертвим, і живим ...»?»

30 Б.

Загальна кількість балів – **50**.

МЕТОДИЧНИЙ КОМЕНТАР

Пакет для кожного класу налічує по п'ять завдань, з яких два – з мови, два – з літератури та одне – комплексне. Перших чотири завдання оцінюються по 5 балів за кожне. Останнє (комплексне) – 30 балів.

Критерії оцінювання.

Перше завдання: 8 кл. – по 1 балу за правильно написану транскрипцію одного слова; 9 кл. – 0,5 б. за правильно виписаний прикметник та 0,5 б. за правильно утворені ступені порівняння до нього; 10, 11 кл. – по 1 балу за правильно оформлене речення.

Друге завдання: 8, 9, 11 кл. – по 0,5 б. за правильно написане слово; 10 кл. – по 1 б. за правильно визначений тип речення.

Третє завдання: 8, 9, 10 кл. – по 1 б. за кожне правильне визначення, по 1 б. – за правильний приклад, 1 б. – обґрунтування відповіді;

11 кл. 2 б. – знання творів автора, 3 б. – аналіз твору Б. Грінченка.

Четверте завдання: 8, 9 кл. – по 2 б. за визначення, 2 б. – приклад, 1 б. – обґрунтування відповіді;

10 кл. 2 б. за правильне визначення тематики, 3 б. – обґрунтування відповіді;

11 кл. 3 б. за правильну відповідь, 2 б. – за знання письменників-реалістів.

П'яте завдання оцінюється в 30 б., 15 з яких – за грамотність, 15 – за зміст. Оцінювання грамотності дитини відбувається шляхом віднімання від максимальної кількості балів (15) по 1 б. за орфографічну (чи граматичну) помилку або дві пунктуаційні помилки. Наприклад: дитина припускає в творі 3 орфографічні та 7 пунктуаційних помилок. Розрахунок: $15 - 3 - (7:2) = 12 - 3,5 = 8,5$ б. Оцінювання змісту відбувається шляхом віднімання від максимальної кількості балів (15) по 1 б. за кожну стилістичну, смислову, фактологічну, лексичну помилку; 5 балів знімається за порушення структури твору (зачин, основна частина, висновок); 5 балів знімається за відсутність аргументованості думок.